

Νομικά Ζητήματα σε σχέση με την Εκπαίδευση Αλγορίθμων

Χρύσα Μπακιρτζόγλου, Δικηγόρος LL.M., MSc

Senior Associate, Digital Law | Πλατής-Αναστασιάδης Δ.Ε. / EY Law

Η Εξέλιξη της Τεχνητής Νοημοσύνης

Τεχνητή Νοημοσύνη
(Artificial Intelligence)

Μηχανική Μάθηση
(Machine Learning)

Βαθιά Μηχανική Μάθηση (Deep Learning)

Δημιουργική ΤΝ (Generative AI)

01

1956

Τεχνητή Νοημοσύνη

Τομέας της επιστήμης των υπολογιστών που επιδιώκει τη δημιουργία ευφυών μηχανών ικανών να αναπαράγουν ή να ξεπεράσουν την ανθρώπινη νοημοσύνη.

02

1997

Μηχανική Μάθηση

Υποκατηγορία της τεχνητής νοημοσύνης που επιτρέπει στις μηχανές να μαθαίνουν από τα υπάρχοντα δεδομένα, να βελτιώνονται και να λαμβάνουν αποφάσεις ή προβλέψεις.

03

2006

Βαθιά Μηχανική Μάθηση

Μέθοδος μηχανικής μάθησης στην οποία χρησιμοποιούνται στρώματα νευρωνικών δικτύων για την επεξεργασία δεδομένων και τη λήψη αποφάσεων.

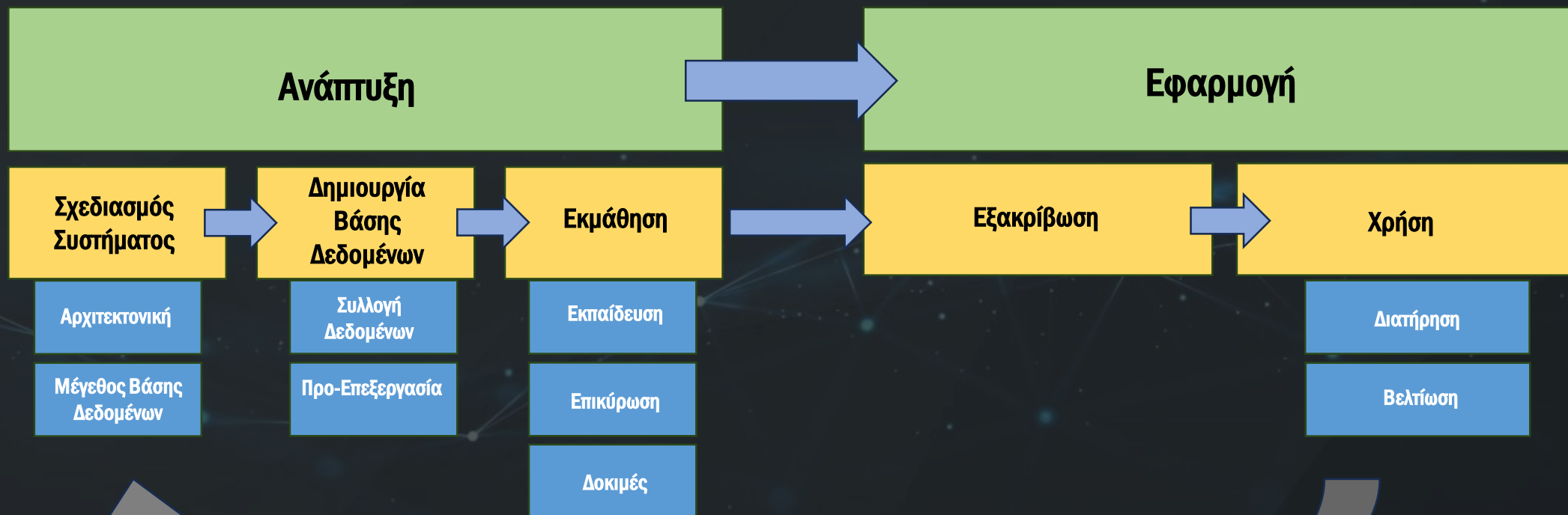
04

2017

Δημιουργική ΤΝ (Gen AI)

Δημιουργεί νέο γραπτό, οπτικό και ακουστικό περιεχόμενο από υπάρχουσες εντολές ή δεδομένα.

Λειτουργία Συστημάτων Τεχνητής Νοημοσύνης

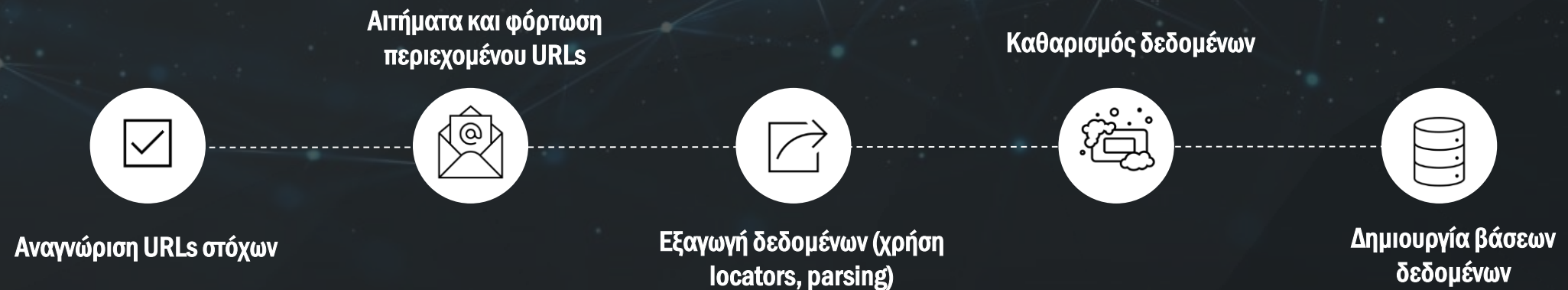

* AI: the CNIL publishes its first recommendations on the development of artificial intelligence systems (April 8, 2024)

Ζητήματα που εγείρονται κατά την Ανάπτυξη Συστημάτων ΤΝ: Web Scraping

Η εκπαίδευση των αλγορίθμων πολύ συχνά γίνεται με βάσεις δεδομένων που έχουν διαμορφωθεί με scraping

- **Data Scraping:** η αυτόματη συλλογή και καταγραφή πληροφοριών και δεδομένων από πηγές εντός και εκτός διαδικτύου για τη δημιουργία βάσεων δεδομένων που θα τύχουν επεξεργασίας για συγκεκριμένο σκοπό

Κατευθυντήριες Οδηγίες Ολλανδικής Αρχής Προστασίας Δεδομένων

1

Το web scraping αφορά μεγάλο αριθμό προσωπικών δεδομένων και μεγάλο αριθμό υποκειμένων, τα οποία δεν μπορούν να αντιδράσουν στην επεξεργασία

2

Η μη επαρκής παροχή δεδομένων εκπαίδευσης οδηγεί σε ελλιπή εκπαίδευση του συστήματος ΤΝ και άρα μη ποιοτικές αποφάσεις, οι οποίες μπορούν να οδηγήσουν σε καταστρατήγηση δικαιωμάτων

3

Παραβίαση των αρχών που διέπουν την σύννομη επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων κατά τον ΓΚΠΔ

AUTORITEIT
PERSOONSGEGEVENS

Συμπέρασμα: Η επεξεργασία στο πλαίσιο του scraping βρίσκεται σε μία γκρίζα ζώνη νομιμότητας με προβλήματα που με το ισχύον καθεστώς φαίνονται απροσπέλαστα

Κατευθυντήριες Οδηγίες Ολλανδικής Αρχής Προστασίας Δεδομένων

Αρχές Επεξεργασίας

- 1) **Διαφάνεια:** Δυσχερής η ενημέρωση των υποκειμένων για την εν λόγω επεξεργασία
- 2) **Ελαχιστοποίηση:** Εξαγωγή περισσότερων δεδομένων από όσα είναι αναγκαία
- 3) **Ακρίβεια:** Πολλαπλές πηγές και μη ενημερωμένα δεδομένα

Νομική Βάση

- 1) Δεν μπορεί να θεωρηθεί επιτρεπτή περαιτέρω επεξεργασία
- 2) Νομιμότητα μόνο με τη χρήση των εξής:
  - Έννομο Συμφέρον (άρθρο 6 § 1 στ' ΓΚΠΔ)
  - Συγκατάθεση (άρθρο 6 § 1 α' ΓΚΠΔ)

Κατευθυντήριες Οδηγίες Ολλανδικής Αρχής Προστασίας Δεδομένων

Ζητήματα για τόν Ένομο Συμφέρον

- Το εμπορικό συμφέρον δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι θεμελιώνει έννομο συμφέρον
- Το υποκείμενο επεξεργασίας θα έπρεπε να είναι ενήμερο για το έννομο συμφέρον που επικαλείται ο Υπεύθυνος Επεξεργασίας
- Η στάθμιση τείνει υπέρ των συμφερόντων των υποκειμένων των δεδομένων, εξαιτίας του όγκου των δεδομένων που συλλέγονται σε σύντομο χρονικό διάστημα
- Η συλλογή ευαίσθητων δεδομένων, δυσχεραίνει τη στάθμιση και δημιουργεί ζητήματα σύγκρουσης με το άρθρο 9 ΓΚΠΔ
- Ακόμα και αν τα δεδομένα δημοσιεύθηκαν από το υποκείμενο αυτό δεν σημαίνει ότι αναμένει εύλογα να γίνει επεξεργασία για άλλο σκοπό
- Το scraping δεν είναι ορατό στα υποκείμενα και ως εκ τούτου καθίσταται αδύνατη η άσκηση των εκ του ΓΚΠΔ δικαιωμάτων τους

Έκθεση ΕΣΠΔ για το ChatGPT

- Η OpenAI επικαλέστηκε ως νομική βάση το **6 § 1 (στ) ΓΚΠΔ** και άρα πρέπει να αξιολογηθεί i) η ύπαρξη έννομου συμφέροντος, ii) η αναγκαιότητα της επεξεργασίας, iii) στάθμιση συμφερόντων
- Η στάθμιση μπορεί να αποβεί υπέρ του Υπευθύνου Επεξεργασίας, εφόσον υφίστανται **επαρκείς εγγυήσεις**
- Η επεξεργασία δημοσίως διαθέσιμων **ευαίσθητων δεδομένων δεν μπορεί να βασιστεί στο άρθρο 9 παρ.2 (ε) ΓΚΠΔ**
- Δυνατότητα **εξαίρεσης από την ενημέρωση** εφόσον πληρούνται οι όροι του **άρθρου 14 παρ.5 (β) ΓΚΠΔ**

European Data Protection Board

Συστάσεις CNIL για την Ανάπτυξη Συστημάτων ΤΝ

Προσδιορισμός του
Εφαρμοστέου Νομοθετικού
Πλαισίου

Προσδιορισμός του Σκοπού
Επεξεργασίας

Ρόλοι εμπλεκόμενων μερών

Αναζήτηση κατάλληλης
νομικής βάσης

Εκπόνηση Μελέτης Εκτίμησης
Αντικτύπου

Σχεδιασμός του συστήματος
ΤΝ σε συμμόρφωση με την
προστασία των δεδομένων

Συνετή διαχείριση και
παρακολούθηση των
δεδομένων εκπαίδευσης

CNIL.

Οι Υποχρεώσεις των Παρόχων Συστημάτων ΤΝ: Πνευματική Ιδιοκτησία

Περιορισμοί Δικαιωμάτων Πνευματικής Ιδιοκτησίας / Συγγενικών σχετικά με την εξόρυξη κειμένων και δεδομένων στα πλαίσια της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/790 και του ν.4996/2022

Υπέρ των ερευνητικών οργανισμών και των ιδρυμάτων πολιτιστικής κληρονομιάς

- ▶ Δυνατότητα εξόρυξης δεδομένων από οποιοδήποτε προστατευόμενο περιεχόμενο στο οποίο έχουν νόμιμη πρόσβαση.
- ▶ Εξόρυξη για σκοπούς επιστημονικής έρευνας και ανεξάρτητα από δήλωση εξαίρεσης του δικαιούχου.

Υπέρ οποιουδήποτε ενδιαφερόμενου τρίτου

- ▶ Εξόρυξη δεδομένων για οποιονδήποτε σκοπό, αρκεί οι δικαιούχοι να μην έχουν ρητά απαγορεύσει την εξόρυξη κειμένων και δεδομένων από τα έργα τους (opt-out).
- ▶ Ρητή δήλωση δημιουργών και δράση μέσω συλλογικών δομών, όπως οι φορείς συλλογικής διαχείρισης.

Κάποιες Σκέψεις..

Τα σενάρια ΤΝ δεν ελήφθησαν (επαρκώς) υπόψη κατά τη σύνταξη του ΓΚΠΔ

Οι παραδοσιακές αρχές προστασίας δεδομένων βρίσκουν έδαφος στην εποχή της ψηφιοποίησης;

Επανεξέταση του ισχύοντος πλαισίου προστασίας δεδομένων

Επικαιροποίηση και συμπλήρωση της νομοθεσίας με ειδικές διατάξεις που θα διέπουν τη χρήση ΤΝ

Θέσπιση χωριστής νομικής βάσης που να διέπει το επιτρεπτό των πράξεων επεξεργασίας με χρήση εφαρμογών ΤΝ

Αναμένουμε αποφάσεις που θα εισέλθουν πιο βαθιά στα καίρια ζητήματα

Σας ευχαριστώ!